

406

POSTANOWIENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 28 maja 2003 r.

w sprawie ustalenia występowania nadmiernego przywozu na polski obszar celny węgla wapnia

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 43, poz. 477, z późn. zm.²⁾) ustala się, że przywóz na polski obszar celny węgla wapnia jest nadmierny i wyrządza poważną szkodę przemysłowi krajowemu.

I. Opis ustalonego stanu faktycznego

W dniu 10 grudnia 2001 r. do Ministra Gospodarki wpłynął kompletny wniosek o wszczęcie postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny węgla wapnia, spełniający wymogi określone w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny, zwanej dalej „ustawą”. Wniosek złożyła spółka Polsin-Karbid Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie, będąca obecnie jedynym producentem węgla wapnia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Tym samym spełniony został warunek art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Po dokonaniu analizy zawartych we wniosku danych Minister Gospodarki uznał wniosek za zasadny i postanowieniem z dnia 13 lutego 2002 r. wszczął postępowanie ochronne przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny węgla wapnia (M. P. B Nr 3, poz. 34).

II. Towar objęty postępowaniem

Towarem objętym postępowaniem jest węgiel wapnia, klasyfikowany w Polskiej Scalonej Nomenklaturze Towarowej Handlu Zagranicznego (PCN) według kodu 2849 10 00 0. Węgiel wapnia (karbid) jest związkami chemicznym węgla i wapnia. Powstaje w wyniku reakcji zachodzącej między węglem zawartym w koksie oraz wapniem zawartym w wapnie palonym, w łuku elektrycznym w wysokiej temperaturze w piecu łukowym. Podstawowymi surowcami do produkcji karbidu są koks oraz wapno palone. Węgiel wapnia jest wykorzystywany do produkcji acetyleny, używanego głównie dla celów spawalniczych (spawanie, cięcie metali). Może być również surowcem chemicznym do wytwarzania środków ochrony roślin.

III. Okres badany

W postępowaniu ochronnym za okres badany przyjęto lata: 1998, 1999, 2000 i trzy pierwsze kwartały roku 2001. W celu jak najlepszej oceny sytuacji w okresie bezpośrednio poprzedzającym wprowadzenie środków ochronnych, Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej wziął również pod uwagę informacje dotyczące importu oraz cen obejmujące okres pierwszych trzech kwartałów 2002 r.

IV. Ustalenia faktyczne w zakresie przywozu i cen towaru objętego postępowaniem

Podstawę ustaleń faktycznych w postępowaniu w zakresie przywozu i cen towaru objętego postępowaniem stanowiły informacje zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania oraz informacje zebrane w toku postępowania, w tym m.in. dane dotyczące przywozu przekazane przez Centrum Informatyki Handlu Zagranicznego.

1. Przywóz węgla wapnia ogółem w okresie badanym

Przywóz na polski obszar celny węgla wapnia w okresie badanym wynosił:

- w 1998 r. — 9 564 tony,
- w 1999 r. — 9 016 ton,
- w 2000 r. — 8 658 ton,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 6 289,4 tony,
- w 2001 r. — 14 220 ton,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 9 886,9 ton,
- w trzech pierwszych kwartałach 2002 r. — 10 325 ton.

W toku postępowania ustalono, że w latach 1998, 1999 i 2000 następował nieznaczny spadek wielkości importu węgla wapnia (w ilościach bezwzględnych), natomiast porównując trzy kwartały roku 2001 do analogicznego okresu roku 2000 stwierdzono, że nastąpił dynamiczny wzrost wielkości importu — o 57,2%. Import w wartościach bezwzględnych w okresie 9 miesięcy 2001 r. był wyższy od importu w każdym z poszczególnych lat kalendarzowych okresu badanego. Wzrost przywozu utrzymał się w pierwszych trzech kwartałach 2002 r.

Głównymi krajami eksportu węgla wapnia do polskiego obszaru celnego były w okresie badanym Słowacja i Szwecja. W trzech pierwszych kwartałach 2001 r. ich udziały w ogólnym przywozie wyniosły odpowiednio: 58,5% i 38,7%, co łącznie stanowi ponad 96% całego przywozu węgla wapnia na polski obszar celny.

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 123, poz. 1352 oraz z 2002 r. Nr 125, poz. 1063, Nr 153, poz. 1271 i Nr 188, poz. 1572.

2. Udział przywozu w produkcji i konsumpcji

Przywóz węgla wapnia w odniesieniu do produkcji krajowej w okresie badanym kształtował się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 150,2,
- w 2000 r. — 103,96,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 201.

W całym okresie badanym następował wzrost wielkości przywozu węgla wapnia w odniesieniu do produkcji krajowej. W pierwszych trzech kwartałach 2001 r. odnotowano dwukrotny wzrost tego wskaźnika w stosunku do analogicznego okresu 2000 r.

Udział przywozu węgla wapnia w odniesieniu do konsumpcji w okresie badanym kształtował się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 104,15,
- w 2000 r. — 101,97,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 165,92.

W całym okresie badanym następował wzrost udziału przywozu węgla wapnia w konsumpcji krajowej, przy czym w pierwszych trzech kwartałach 2001 r.

wzrost wyniósł ponad 65% w stosunku do analogicznego okresu 2000 r.

3. Ceny węgla wapnia

Ceny importowanego węgla wapnia (w zł za tonę) w okresie badanym kształtowały się następująco:

- w 1998 r. — 1 217,
- w 1999 r. — 1 261,
- w 2000 r. — 1 177,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 1 186,
- w 2001 r. — 1 181,5,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 1 190,
- w trzech pierwszych kwartałach 2002 r. — 1 199,5.

Ceny węgla wapnia produkcji krajowej w okresie badanym kształtowały się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 102,5,
- w 2000 r. — 100,9,
- w 2001 r. — 101,7,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 101,4
- w trzech pierwszych kwartałach 2002 r. — 97,84.

Podcięcie cenowe obliczone zgodnie ze wzorem:

$$\left(\frac{\text{cena krajowego towaru podobnego} - \text{cena towaru objętego postępowaniem}}{\text{cena krajowego towaru podobnego}} \right) \times 100$$

Ceny importowanego węgla wapnia od 2000 r. były niższe od cen krajowego towaru podobnego i w ostatnim okresie badanym, tj. w trzech pierwszych

kwartałach 2001 r., podcięcie cenowe wyniosło powyżej 3,4%.

Zaniżenie ceny obliczone zgodnie ze wzorem:

$$\left(\frac{\text{cena konstruowana krajowego towaru podobnego} - \text{cena towaru objętego postępowaniem}}{\text{cena konstruowana krajowego towaru podobnego}} \right) \times 100$$

Wskaźnik zniżenia cen węgla wapnia produkcji krajowej przekroczył 9,7% w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. i 14,3% w trzech pierwszych kwartałach 2002 r.

Cenę konstruowaną wyliczono zgodnie ze wzorem (cena produkcji + narzut zysku).

Przywóz węgla wapnia po niższych cenach przeciwdziałał wzrostowi cen towaru produkcji krajowej, który nastąpiłby w normalnych okolicznościach.

Biorąc pod uwagę wyniki powyższej analizy, a w szczególności wielkość i tempo wzrostu przywozu w trzech pierwszych kwartałach 2001 r., udział przywozu w produkcji i konsumpcji krajowej, poziom cen towarów importowanych i krajowych, Minister Gospo-

darki, Pracy i Polityki Społecznej dokonał ustalenia, że przywóz węgla wapnia na polski obszar celny zwiększył się, wypierając z rynku towar produkcji krajowej.

V. Podstawy faktyczne ustaleń w zakresie produkcji i rynku krajowego

Analizując sytuację przemysłu krajowego, Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej opierał się na danych dostarczonych przez spółkę Polsin-Karbid Sp. z o.o., jedyne go producenta węgla wapnia w Polsce. Analiza ta obejmowała badanie: wielkości produkcji, stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych, wydajności pracy, stanu zapasów, stanu zatrudnienia, zysków i strat, poziomu sprzedaży, udziału sprzedaży w rynku krajowym.

1. Wielkość produkcji krajowej

Wielkość produkcji krajowej w okresie badanym kształtowała się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 62,76,
- w 2000 r. — 92,37,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 78,2.

W całym okresie badanym zaobserwowano spadek wielkości produkcji krajowej.

2. Stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych

Stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych w okresie badanym kształtował się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 82,46,
- w 2000 r. — 123,42,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 122,29.

W okresie badanym wzrosło wykorzystanie zdolności produkcyjnych.

3. Wydajność pracy

Wydajność pracy w okresie badanym kształtowała się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 88,93,
- w 2000 r. — 114,7,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 88,7.

Z wyjątkiem roku 2000, w okresie badanym wydajność pracy obniżała się.

4. Udział zapasów w produkcji

Udział zapasów w produkcji w okresie badanym kształtował się następująco:

- w 1998 r. — 3,9%,
- w 1999 r. — 4,9%,
- w 2000 r. — 7,2%,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 8,0%,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 8,4%.

W całym okresie badanym wzrósł udział zapasów w produkcji krajowej.

5. Zatrudnienie

W okresie badanym zatrudnienie ogółem kształtowało się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 99,67,

- w 2000 r. — 83,16,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 89,41.

W okresie badanym liczba pracowników zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji węgla wapnia kształtowała się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 92,66,
- w 2000 r. — 80,69,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 88,34.

W całym okresie badanym następował systematyczny spadek zatrudnienia ogółem, jak i zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji węgla wapnia.

6. Zyski i straty

Przemysł krajowy odnotował ujemną stopę zysku netto w produkcji towaru podobnego. W okresie badanym przemysł krajowy znajdował się na granicy rentowności, a jego sytuacja pogorszyła się w 2001 r. i obecnie produkcja węgla wapnia przynosi straty.

7. Sprzedaż przemysłu krajowego ogółem

W okresie badanym sprzedaż przemysłu krajowego ogółem kształtowała się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 71,1,
- w 2000 r. — 90,72,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 82,04.

W całym okresie badanym następował systematyczny spadek sprzedaży węgla wapnia.

8. Udział przemysłu krajowego w rynku krajowym

W okresie badanym udział sprzedaży przemysłu krajowego w konsumpcji kształtował się następująco (rok poprzedni = 100):

- w 1998 r. — 100,
- w 1999 r. — 95,
- w 2000 r. — 99,
- w trzech pierwszych kwartałach 2000 r. — 100,
- w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. — 85.

Udział sprzedaży przemysłu krajowego w rynku krajowym w całym okresie badanym stale spadał, jednakże największy spadek nastąpił w trzech pierwszych kwartałach 2001 r.

9. Podsumowanie

Powyższa analiza wskazuje na pogorszenie się sytuacji przemysłu krajowego, o czym świadczą takie

czynniki jak: drastyczny spadek sprzedaży, produkcji, obniżenie wydajności pracy, wzrost udziału zapasów w produkcji, spadek zatrudnienia, obniżenie udziału przemysłu krajowego w rynku i brak rentowności produkcji.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej ustalił, że przemysł krajowy poniósł szkodę.

VI. Ustalenia faktyczne dotyczące związku przyczynowego i czynników innych niż nadmierny przywóz, które mogły wyrządzić szkodę

W toku analizy związku przyczynowego pomiędzy nadmiernym importem a szkodą poniesioną przez przemysł krajowy Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej stwierdził, że w okresie od 2000 r. wzrostowi importu towarzyszył spadek sprzedaży na rynek krajowy, spadek produkcji, spadek udziału przemysłu krajowego w rynku, wzrost udziału zapasów w stosunku do produkcji, spadek wydajności.

Analiza warunków konkurencji pomiędzy towarem z importu a towarem produkcji krajowej wskazuje na związek przyczynowy pomiędzy przywozem a poważną szkodą przemysłu krajowego, gdyż od 2000 r. cena przywożonego węgla wapnia była niższa od cen krajowego towaru podobnego.

Badając wpływ czynników innych niż import na sytuację przemysłu krajowego, Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej przeanalizował sytuację w zakresie eksportu węgla wapnia. W 1999 r. przemysł krajowy odnotował spadek eksportu w stosunku do roku poprzedniego — o 32,3%. W 2000 r. w stosunku do 1999 r. spadek ten wyniósł 17,2%, natomiast w trzech pierwszych kwartałach 2001 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2000 r. — 12,7%. Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej uznał, że spadek eksportu nie jest na tyle istotny, by mógł przyczynić się do szkody, jaką poniósł przemysł krajowy.

W trakcie analizy Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej nie stwierdził, że występują inne czynniki, które mogłyby przyczynić się do wyrządzenia szkody przemysłowi krajowemu.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dokonał ustalenia, iż przywóz węgla wapnia w okresie badanym jest nadmierny w rozumieniu art. 3 ustawy.

VII. Proponowany ostateczny środek ochronny i przewidywane skutki jego wprowadzenia

Na skutek wzrostu przywozu węgla wapnia po cenie niższej od cen producenta krajowego nastąpiło pogorszenie sytuacji przemysłu krajowego poprzez: spadek wielkości produkcji krajowej, spadek sprzedaży, obniżenie wydajności pracy, wzrost udziału zapasów w produkcji krajowej, spadek zatrudnienia ogółem i zatrudnienia przy produkcji towaru krajowego, powstanie ujemnej stopy zysku netto.

Przywóz towaru objętego postępowaniem przyczynił się do pogorszenia sytuacji przemysłu krajowego. Odmowa wprowadzenia ostatecznego środka ochronnego spowodowałaby powstanie szkody trudnej do naprawienia, jaką byłoby całkowite zakończenie produkcji węgla wapnia w Polsce. Ze względu na bardzo duże koszty związane z uruchomieniem produkcji węgla wapnia istnieje uzasadnione przypuszczenie, że raz przerwana produkcja nie zostałaby wznowiona. Utrzymanie obecnego stanu rzeczy grozi zaprzestaniem produkcji węgla wapnia w Polsce.

Zaistniałe okoliczności stanowią podstawę do wprowadzenia ostatecznego środka ochronnego.

W związku z wynikami powyższej analizy, w celu naprawienia szkody, jaką na skutek nadmiernego przywozu poniósł przemysł krajowy, oraz zapobieżenia w przyszłości szkodzi, która byłaby trudna do naprawienia, proponuje się wprowadzenie ostatecznego środka ochronnego w postaci opłaty celnej dodatkowej w wysokości 15% wartości celnej towaru. Wysokość dodatkowej opłaty celnej została określona na podstawie zniżenia ceny liczonego za okres pierwszych trzech kwartałów 2002 r.

Jednocześnie proponuje się ustanowienie wielkości przywozu nieobjętego opłatą celną dodatkową w wysokości zbliżonej do średniej wielkości przywozu w okresie trzech lat okresu badanego, tj. 1998, 1999 i 2000, czyli w wysokości 9 000 ton. Proponowany środek ochronny umożliwi przemysłowi krajowemu pomyślnie zakończenie realizacji programu dostosowawczego mającego na celu zapewnienie konkurencyjności tego przemysłu, przy zachowaniu konkurencji na rynku węgla wapnia. W dotychczasowym postępowaniu nie stwierdzono istnienia żadnych okoliczności, z których wynikałoby, że wprowadzenie środka ochronnego będzie sprzeczne z interesem publicznym.

VIII. Ocena programu dostosowawczego przemysłu krajowego, mającego na celu zapewnienie konkurencyjności tego przemysłu

W celu zapewnienia konkurencyjności produkcji karbidu w Polsce, Polsin-Karbid Sp. z o.o. realizuje program, którego głównymi celami są ograniczanie kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz zwiększanie sprzedaży. Do osiągnięcia pierwszego z ww. celów realizowany program zakłada zmniejszanie kosztów produkcji karbidu w zakresie kosztów zużycia surowców i energii elektrycznej, obniżanie kosztów stałych niezależnych od wielkości produkcji, likwidację majątku nieprodukcyjnego, ograniczanie wydatków związanych z remontami oraz restrukturyzacją zatrudnienia. W celu zwiększenia sprzedaży udoskonaleniu ulega system jakości produktu oparty o optymalizację składu surowcowego i parametrów pracy pieca, modernizacja parku opakowań do transportu karbidu, a także dostosowywanie asortymentu i jakości oferowanego towaru do wymagań rynku.

IX. Podstawy prawne dokonanych ustaleń

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadził analizę czynników mających wpływ na sytuację przemysłu krajowego zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy. W jej wyniku Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej stwierdził, że w 2001 r. nastąpił gwałtowny wzrost przywozu węgla wapnia, który jest nadmierny w rozumieniu art. 3 ustawy.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w postępowaniu zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy zbadał również inne niż przywóz czynniki, które mogły wyrządzić poważną szkodę przemysłowi krajowemu, i nie stwierdził istotnego wpływu na sytuację przemysłu krajowego tych czynników.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej nie stwierdził istnienia żadnych okoliczności, z których wynikałoby, że wprowadzenie ostatecznego środka ochronnego byłoby sprzeczne z interesem publicznym.

W związku z powyższym Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej postanowił jak w sentencji.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie nie służy zażalenie. Na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy na niniejsze postanowienie stronie służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego, którą należy wnieść, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368, z późn. zm.), w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego postanowienia. Skargę w podanym terminie należy wnieść bezpośrednio do Sądu. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego postanowienia.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej:

J. Hausner